

TROENS FRUGTER

Christian Jepsen - "Mens solen daler"

"Blev ikke vor fader Abraham retfærdiggjort af gerninger, da han bragte sin søn Isak som offer på alteret? Du ser altså, at troen virkede sammen med hans gerninger, og ved gerningerne nåede troen sin fuldendelse, og således blev det skriftord opfyldt, som siger: "Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til retfærdighed", og han blev kaldt Guds ven. I ser altså, at det er af gerninger, et menneske bliver retfærdiggjort og ikke af tro alene." [Jak.2,21-24](#)

Retfærdiggjort ved tro - eller ved gerninger? Når vi tænker på Paulus's ord fra [Rom.4,1-3](#) om, at Abraham blev retfærdiggjort af tro uden lovgerninger, og nu møder Jakobs ord om, at et menneske bliver retfærdiggjort ved gerninger og ikke af tro alene, så kan dette ved en overfladisk betragtning synes at være den helt store modsigelse. Mange vil nok også i dag sige, at det virkelig er tilfældet. Ved en lidt nøjere undersøgelse vil vi dog snart opdage, at det ikke er tale om nogen modsigelse, tværtimod - det ene ord stadfester det andet. Paulus advarer mod gerningernes vej til frelse, medens Jakob bekæmper den døde tro. Vi ser også denne forskel komme frem i de to forskellige begivenheder, der omtales. Når Paulus omtaler Abrahams tro, så var det, da han troede forjættelsen om Isak - og derigennem Kristus - at Gud tilregnede ham retfærdigheden. Hos Jakob er der tale om en anden begivenhed, nemlig Abrahams ofring af Isak på Morijsa. Sagt med lidt andre ord, så er der hos Paulus tale om det, som de gamle kaldte den saliggørende tro, medens der hos Jakob er tale om troens frugter, for så vidt kan vi sige en ganske bestemt frugt, nemlig troens lydighed, og det er, hvad vi nu skal beskæftige os med.

Dog er det vigtigt, at vi lærer at forstå forskellen på disse ting. Læser vi f. eks. Johannes evangeliet igennem, vil vi ofte støde på ordet tro. Ca. 80 gange er ordet tro brugt her, og det er i regelen brugt i den betydning, det har hos Paulus i f. eks. Rom. 4, nemlig om den frelsende eller saliggørende tro. I lys af dette vil jeg nævne et andet kapitel fra vort Ny Testamente (Hebr. 11), hvor ordet tro forekommer ikke mindre end 25 gange, og her er ordet tro anvendt i en betydning, som ligger meget på linie med det, Jakob taler om, nemlig troens frugter - mange ting blev her gjort, fordi de troede, og disse ting er vidnesbyrd om en levende tro.

Der fortælles om den berømte kunstmaler Gustave Doré, at han engang skulle passere en landegrænse. Han havde glemt sit pas, og vagten kunne ikke lade ham passere uden pas. Doré sagde: "Jeg er Gustave Doré, jeg er nødt til at passere!" Men det kunne hvem som helst jo komme og sige, og idet vagten gav ham et stykke papir, sagde han: "Hvis du virkelig er Gustave Doré, så bevis det!" Der gik kun få øjeblikke, så havde Doré leveret bevis for, at han var den mand, som han udgav sig for at være, og han fik lov at passere grænsen. Sagt meget enkelt, så var det lige netop det, Abraham gjorde, da han gik til Morijsa for at ofre sin søn - han beviste, at han troede Gud.

Troens lydighed

Måske var det lettere at tale om vantroens ulydighed end om troens lydighed. Bibelen har mange eksempler på begge dele, f. eks. beretningen om de tolv spejdere. Hvorfor måtte de ti spejdere dø i ørkenen?

Hvorfor måtte de ikke komme ind i det forjættede land? Var Gud ikke stærk nok til at føre dem derind? Jo vist, Gud var stærk nok til det, men det var alene på grund af deres vantro og ulydighed, at de ikke kom ind. Det kan koste dyrt at være ulydig.

Hvorfor kunne Josua og Kaleb, som de eneste af disse tolv, få lov at komme ind i Kana'an? Vi kan lade Kaleb selv svare på det spørgsmål:

"Fyrretyve år gammel var jeg, dengang HERRENS tjener Moses udsendte mig fra Kadesj-Barnea for at udspejde landet; og jeg aflagde ham beretning efter bedste overbevisning. Men mine brødre, som var draget med mig, gjorde folket modløst, medens jeg viste HERREN min Gud fuld lydighed"

Josua 14, 7-8.

Her stod nu disse to gamle troshelte i det forjættede land i Hebron, og Josua lagde sine hænder på sin ven Kalebs hoved og velsignede ham og gav ham Hebron til arvelod. Her ser vi troens lydighed og lydighedens løn.

Troen prøves

I tro bragte Abraham Isak som offer, da han blev sat på prøve; ja, sin enbårne var han rede til at ofre, skønt han havde fået forjættelserne, og der var sagt til ham.- "Gennem Isak skal en slægt få navn efter dig". [Hebr.11,17-18.](#)

På Morijs nåede Abrahams tro sit højdepunkt. De tre dages rejse til Morijs var en enestående trosprøve, men ildprøven stod på Morijs, da Isak blev bundet på alteret og Abraham er rede til at ofre sin søn. I Abrahams hjerte var Isak ofret. Abrahams troslydighed nåede så højt, at Gud måtte gribe ind og sige: "Stop, Abraham - nu ikke længere! Ræk ikke din hånd ud mod drengen og gør ham ikke noget!"

Gud havde set, at Abraham frygtede Gud og end ikke sparede sin søn, den eneste, for Gud. Dette var troslydighed!

Når Gud prøver troen, så er det ikke for at tage det fra os, vi har, men for at give os mere. "Styrk vor tro og giv os mere, helliggør os sjæl og sind . . .", synger vi, og det er, hvad Gud gør, når han prøver troen.

Et par bibelske eksempler kan belyse dette:

I [2. Kong. 5](#) er der fortalt os om hærføreren Na'aman, der var spedalsk, og gennem en lille piges vidnesbyrd hørte om en profet i Israel. Han var lydig mod dette vidnesbyrd og drog af sted for at blive helbredt for sin spedalskhed. Da han med sit følge endelig nåede frem til profetens hus i Samaria, blev hans tro sat på en hård prøve. Profeten gjorde sig ikke engang den umage selv at gå ud til den store og fornemme hærfører, han sendte blot sin tjener ud og lod sige: "Gå hen og bad dig syv gange i Jordan, så bliver dit legeme atter friskt, og du bliver ren". Men Na'am-an blev vred. Det var dog uforskammet. Han havde tænkt, at profeten ville komme ud og påkalde HERREN sin Guds navn, eller at han ville svinge sin hånd i retning af helligdommen for at gøre ende på spedalskheden. Na'aman blev så skuffet, at han drog bort i vrede og vantro - det var vantroens ulydighed.

Heldigvis havde Na'amans trælle mere tro på profetens ord, end deres herre havde, så de sagde til ham: Dersom profeten havde pålagt dig noget, som var vanskeligt, ville du så ikke have gjort det? Hvor meget mere da nu, da han sagde til dig: Bad dig, så bliver du ren!" Så vendte Na'aman om, drog til Jordan, hvor han dykkede sig syv gange, og han blev ren, og hans legeme blev atter friskt som et barns. Nu kunne vi jo godt spørge, om det var profetens ord, Na'amans tro eller Jordans vande, der helbredte ham, men dette er uden værdi, for her er det Gud, som handler. Men ét står fast: om ikke Na'aman havde været lydig imod profetens ord, så ville han være rejst hjem med sin spedalskhed i behold. Her ser vi troens lydighed.

Det andet eksempel er hentet fra Ap. G. 8, hvor der er fortalt os om Filip. Han er kommet til Samaria, hvor han fik lov at opleve en meget omfattende vækkelse. Men en dag fik Filip en meget mærkelig besked fra en engel, som sagde, at han skulle gå mod syd til den øde vej, der fører ned fra Jerusalem til Gaza.

Det var en underlig ordre. Kunne det være rigtigt af ham at forlade vækkelsen her? Hvis en prædikant, som stod i en stor vækkelse, fik sådanne tanker i dag, ville vi nok have rådet ham fra det og sagt, at han endelig skulle blive. Men Filip stod bare op og gik. Det er troens lydighed. Da han kommer ud på vejen, ser vi igen Filips lydighed. Guds Ånd siger til ham, at han skal gå hen og holde sig nær den vogn, der kommer, med det resultat, at snart sidder Filip side om side med Etiopiens finansminister i vognen - og han får her lov til at føre en søgende sjæl til Jesus. Måske Filip nu forstod, hvorfor han skulle ud på den øde vej!

Uden tvivl havde det været en meget velsignet tid under vækkelsen i Samaria, men det, Filip oplevede, da han ledte etioperen til Jesus, døbte ham og så ham drage videre med glæde, var nok en oplevelse, som han aldrig siden glemte. Men hvis nu Filip havde været ulydig? Måtte så hofmanden rejse uhjulpet hjem? Nej, det er ikke sikkert. Gud kunne have sendt en anden, men da var Filip gået glip af den velsignelse, som Gud havde tiltænkt ham. Og her rører vi ved noget af det alvorligste ved troens lydighed og vantroens ulydighed. En lille oplevelse, som lærer Beck fra Havetoft i Sydslesvig har fortalt, kan belyse dette. Lærer Beck var en benådet taler, og da han talte nogenlunde dansk, besøgte han nu og da os i Sønderjylland. Han fortalte følgende: Da jeg en søndag formiddag sad i vor lille kirke i Havetoft og lyttede til pastor Hvidt, mindede Gud mig om, at jeg skulle skrive et brev til den gamle, men meget nidkære Herrens tjener, som præsten var. Gud gav mig også et bestemt ord fra [Es.33,17](#) at skrive: "Dine øjne får kongen at se i hans skønhed". Jeg unddrog mig imidlertid, da jeg kom hjem og fik det ikke gjort - hvorfor skulle jeg dog det?

Søndagen efter var jeg igen i kirke, og da den gamle præst havde sluttet sin prædiken, fortalte han, at han i ugens løb havde haft en glædelig oplevelse, idet han fra en mand i Syd-Tyskland havde modtaget et brev, hvori der havde været en hilsen med et meget opmuntrende skriftord, og så læste han ordet fra Es. 33, 17! Lærer Beck fortsatte: Der sad jeg ulydige slubbet nede i kirken. Jeg forstod ganske tydeligt, at det var mig, der skulle have sendt præsten denne hilsen, men da jeg viste mig ulydig, bad Gud en anden om at gøre det.

Hvordan er det med os? Er vi altid lydige, når Gud minder os om at skrive et brev til én, som trænger til opmuntring - eller når han beder os gå hen at besøge en syg eller ensom? Har vi ikke ofte været ulydige - så Gud har måttet sætte os til side og tage en anden til at udføre det, han ville have gjort gennem os?

Lydighed i småting

Meget tyder på, at det, vi kalder småting i Guds rige, på en særlig måde frister os til ulydighed og forsømmelighed. Derfor er det netop i de små ting, Gud vil prøve vor lydighed. Hvis ikke Gud finder os tro i de små ting, så kan han heller ikke bruge os til de større opgaver. Lad os ikke glemme, at det var manden med den ene talent, som var sin herre utro, idet han gravede den ned i jorden ([Matt. 25, 14-30](#)). Dette understreger alvoren i lydigheden i småting!

Hvad sker der, når troens lydighed mangler i kristenlivet? Så dør troen! ([Jak.2,26](#)). Derfor har vi grund til at gøre sangens ord til vor bøn: "Om du til mig en gerning har, o, gør mig villig, gør mig snar . . . "

Ligesom der er en vældig forskel på Genezaret og Det døde Hav, således kan der også være en vældig forskel på kristne. Ved Genezaret står træer og blomster i den fineste pragt, men ved Det døde Hav er alt øde - her er ingen træer og blomster, og forskellen er ganske enkelt den, at Genezaret har et tilløb oppe fra bjergene såvel som et afløb ned til Det døde Hav, medens Det døde Hav kun har et tilløb, men intet afløb. Det er stillestående, og derfor er det goldt. På samme måde er det med kristenlivet. Hvis det skal være sundt, må det både have tilløb og afløb. Det må have tilløb fra nådens kraftkilde såvel som afløb ud til den døende verden. Ingen af delene kan undværes. Hvis tilløbet mangler, glider man uvægerlig ind i verdslighed, farisæisme eller lovtrældom, og når afløbet mangler, bliver det hele let død teori og viden uden åndeligt liv og uden behov for sand åndelig fornyelse. "Troen i hjertet er aldrig stillestående, den er enten i tiltagende eller i aftagende". (C. . Rosenius).

Her i Sønderjylland har vi haft adskillige troshelte. Det var mænd og kvinder, som vi så op til og beundrede. Vi syntes, de var nået nogle skridt videre i helliggørelse, end vi selv. Jeg tænker på gamle Jens Diksen fra Jels, der havde holdt jul i alle fem verdensdele og været til stor velsignelse overalt, hvor han kom. Og videre tænker jeg på Hans Povlsen fra Ballum, der nåede de 103 år, før han døde. Han sang en af L. P. Ellebys sange i Danmarks Radio, da han fyldte 100 år. Og vi kunne også nævne Stinne med Bibelen.

Hvad er grunden til, at disse mænd og kvinder fik så stor betydning for deres omgivelser? Havde de mere uddannelse end vi? Nej, det havde de ikke! Var de mere begavede end vi? Næppe! Men de var mere troslydige ... og her ligger hemmeligheden ved, at Gud kunne bruge dem. Dette er troens lydighed, og de bar troens frugter.

Troens frugter vokser frem af troens liv, som frugt vokser frem på træet, men det er ikke frugten, der giver træet liv. Derfor må vi ikke glemme, at det er troens frugter, vingårdsmanden søger og ser efter - det er ikke lovgeminger, for de tæller ikke, men er verdiløse. Og Jesus siger aldrig til nogen: Gå bort fra mig, indtil du får lært at bære mere og bedre frugt! Tværtimod siger han: Bliv i mig ... Ligesom grenen ikke kan bære frugt af sig selv, men kun hvis den bliver på vintræet, således kan I heller ikke, uden I bliver i mig.

Lad din Ånd trods synd og fare
lede mig til dit behag!
Ak, jeg kan ej tage vare
på mig selv, ja, blot en dag.
Kom, o Jesus!
Vær min kraft; thi jeg er svag!

Lina Sandell

(Afsnit fra "Mens solen daler" af Christian Jepsen - Dansk Luthersk Forlag 1975 - Shafan 06-12-14)